Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (шести състав)

15 юли 2015 година*

„Конкуренция — Картели — Европейски пазар на стомана за предварително напрягане — Определяне на цени, подялба на пазара и обмен на чувствителна търговска информация — Решение, с което се установява нарушение на член 101 ДФЕС — Норми, предвиждащи възможност за търсене на отговорност от дружеството майка за антиконкурентните практики на дъщерното дружество — Презумпция за действително упражняване на решаващо влияние — Разумен срок“

По дело T-436/10,

HIT Groep BV, установено в Харлем (Нидерландия), представлявано първоначално от G. van der Wal, G. Oosterhuis и H. Albers, впоследствие от G. van der Wal и G. Oosterhuis, адвокати,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват P. Van Nuffel, S. Noë и V. Bottka, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане за отмяна на Решение C(2010) 4387 окончателен на Комисията от 30 юни 2010 г. относно производство по член 101 ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38344 — Стомана за предварително напрягане), изменено с Решение C(2010) 6676 окончателен на Комисията от 30 септември 2010 г. и с Решение C(2011) 2269 окончателен на Комисията от 4 април 2011 г.,

ОБЩИЯТ СЪД (шести състав),

състоящ се от: S. Frimodt Nielsen (докладчик), председател, F. Dehousse и A. M. Collins, съдии,

секретар: J. Plingers, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 27 юни 2014 г.

постанови настоящото

* Език на производството: нидерландски.

Решение[1] […]

Производство и искания на страните

65 На 15 септември 2010 г. Hit Groep подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд.

66 На 24 декември 2010 г. Nedri подава молба в секретариата на Общия съд, с която иска да встъпи в настоящото дело в подкрепа на исканията на Комисията, и това е допуснато с определение на председателя на първи състав на Общия съд от 28 февруари 2011 г. На 28 октомври 2013 г. Nedri обаче подава писмо в секретариата на Общия съд, с което уведомява последния, че оттегля встъпването си. Поради това, с определение на председателя на шести състав на Общия съд от 4 декември 2013 г., Nedri е заличено като встъпила страна по дело T-436/10.

67 С писмо от май 2011 г. Hit Groep иска да бъде допуснато представянето на ново основание предвид доказателствата, които били изложени за пръв път в писмената защита.

68 С решение от 6 юни 2011 г. Общият съд иска от Комисията да му предостави второто решение за изменение. Комисията изпълнява това искане на 16 юни 2011 г.

69 С писмо от 26 юли 2011 г. Hit Groep потвърждава, че иска да му се предостави възможност да измени основанията си вследствие на приемането на второто решение за изменение.

70 С писмо от 29 юли 2011 г. Общият съд уважава това искане.

71 Писмената фаза на производство приключва на 20 октомври 2011 г., когато Комисията подава писмена дуплика на езика на производството.

72 В писмената дуплика Комисията взема отношение по направеното от жалбоподателя в писмената реплика искане за изменение на основанията му, както и по становището му, представено вследствие на приемането на второто решение за изменение.

73 Поради промяна в съставите на Общия съд на 23 септември 2013 г. съдията докладчик е включен в шести състав, на който на 3 октомври 2013 г. съответно е разпределено настоящото дело.

74 Предварителният доклад по член 52, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд от 2 май 1991 г. е предоставен на шести състав на 8 ноември 2013 г.

75 На 17 декември 2013 г., в рамките на предвидените в член 64 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. процесуално-организационни действия, Общият съд поставя писмено въпроси на Комисията. Тя предоставя отговора си на 6 февруари 2014 г. С акт, подаден в секретариата на Общия съд на 14 март 2014 г., жалбоподателят представя становището си по отговора на Комисията.

76 На 14 май 2014 г. въз основа на доклад на съдията докладчик Общият съд решава да започне устната фаза на производството.

77 Устните състезания и отговорите на страните на поставените писмено и устно от Общия съд въпроси, са изслушани в съдебното заседание от 27 юни 2014 г.

1 — Възпроизвеждат се само точките от настоящото съдебно решение, чието публикуване Общият съд счита за уместно.

78 Hit Groep иска от Общия съд:

— да отмени обжалваното решение в засягащата го част, и по-специално член 1, точка 9), буква б), член 2, точка 9) и член 4, точка 22);

— при условията на евентуалност, да отмени или намали по начин, който смята за подходящ, размера на наложената му глоба в член 2, точка 9) от обжалваното решение;

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

79 Комисията иска от Общия съд:

— да отхвърли жалбата;

— да осъди Hit Groep да заплати съдебните разноски.

От правна страна

80 Hit Groep изтъква главно три основания в подкрепа на искането си за отмяна на обжалваното решение, както и две основания при условията на евентуалност съответно в подкрепа на искането му за отмяна или намаляване на размера на наложената му глоба.

81 В хода на писмената фаза на производството Hit Groep изтъква и едно допълнително шесто основание.

82 С първото основание се твърди, от една страна, че е допуснато нарушение на член 101 ДФЕС и на член 53 от Споразумението за ЕИП, и от друга страна, че липсват мотиви, тъй като в обжалваното решение се приема, че Hit Groep носи отговорност за извършването на нарушение в периода от 1 януари 1998 г. до 17 януари 2002 г.

83 С второто основание се твърди, че налагането на глоба на Hit Groep, което от 1 ноември 2004 г. няма стопанска дейност, противоречи на целите на член 101 ДФЕС, на европейската политика при налагането на глоби и на принципа на пропорционалност, тъй като на практика глобата не била нито съразмерна, нито необходима.

84 С третото основание се твърди, че Hit Groep неправилно е счетено за солидарно отговорно за извършеното от Nedri нарушение.

85 С четвъртото основание се твърди, че размерът на наложената на Hit Groep глоба е неправилен, тъй като Комисията:

— взела предвид оборота на Hit Groep за 2003 г. и така нарушила член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и принципа на пропорционалност (първа част);

— трябвало да предостави на Hit Groep същото намаляване, каквото предоставила на Nedri въз основа на разпоредбите относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер, тъй като отговорността на Hit Groep не можело да надхвърля тази на Nedri (втора част);

— изчислила размера на наложената на Hit Groep глоба отделно, при положение че трябвало да я сведе до определена част от наложената на Nedri глоба, тъй като Hit Groep било счетено само за солидарно отговорно за наложената на Nedri глоба (трета част);

— нарушила принципа на равно третиране, тъй като, след като приложила максималния размер от 10 %, не взела предвид ограничения период от време, за който е счетено, че Hit Groep носи отговорност за извършеното от Nedri нарушение (четвърта част).

86 Петото основание е изтъкнато при условията на евентуалност и с него се твърди, че Комисията е допуснала нарушение на изискването за разумен срок.

87 С шестото основание се твърди, че основният размер на глобата е изчислен съобразно период на дейност на Nedri, надхвърлящ периода, за който е счетено, че Hit Groep носи солидарна отговорност с дъщерното си дружество.

88 Накрая, в съдебното заседание жалбоподателят изтъква и седмо основание, с което твърди, че Общият съд пренебрегнал изискването за разумен срок.

По първите три основания

Припомняне на обжалваното решение

89 От обжалваното решение става ясно, че от 1 януари 1998 г. до 17 януари 2002 г. жалбоподателят е притежавал Nedri изцяло и че съответно упражняването на решаващо влияние е могло да се презюмира — презумпция, която според Комисията жалбоподателят не е могъл да обори (съображения 804—812 от обжалваното решение).

90 Поради това Комисията приема, че Nedri трябва да носи отговорност за нарушението от 1 януари 1984 г. до 19 септември 2002 г. и че жалбоподателят е солидарно отговорен с Nedri за периода от 1 януари 1998 г. до 17 януари 2002 г. (съображение 813 от обжалваното решение).

91 Съгласно член 1 от обжалваното решение:

„Изброените по-долу предприятия са нарушили член 101 ДФЕС, и от 1 януари 1994 г., член 53 от Споразумението за ЕИП, като през посочените периоди са участвали в съвкупност от споразумения и съгласувани практики в сектора на стоманата за предварително напрягане на общия пазар, а от 1 януари 1994 г. — и в ЕИП:

[…]

9. Предприятия от групата Nedri:

а) Nedri Spanstaal BV от 1 януари 1984 г. до 19 септември 2002 г. и

б) Hit Groep BV от 1 януари 1998 г. до 17 януари 2002 г.“.

92 Накрая, в член 2 от обжалваното решение, Комисията налага, от една страна, глоба в размер на 5 056 500 EUR солидарно на Nedri и на Hit Groep и от друга страна, глоба в размер на 1 877 500 EUR на Hit Groep.

Доводи на страните

– По първото основание, с което се твърди, от една страна, че е допуснато нарушение на член 101 ДФЕС и на член 53 от Споразумението за ЕИП, тъй като в обжалваното решение се приема, че Hit Groep носи отговорност за извършването на нарушение в периода от 1 януари 1998 г. до 17 януари 2002 г., и от друга страна, че липсват мотиви

93 Hit Groep твърди по същество, че както в изложението на възраженията, така и в обжалваното решение Комисията счита, че то носи солидарна отговорност единствено поради качеството му на акционер, който е контролирал Nedri и е упражнявал решаващо влияние върху него.

94 Според жалбоподателя Комисията обаче успоредно с това заключава, че самият той е нарушил член 101 ДФЕС, без да посочва нито причините, нито мотивите за решението си по този въпрос.

95 Hit Groep твърди, че макар да е възможно отговорността за нарушението евентуално да му бъде вменена, това обаче не означава, че Hit Groep го е извършило фактически. То приема, че на практика не е нито извършител, нито съизвършител на нарушението, а само носи определена отговорност за поведението на Nedri.

96 Така според Hit Groep степента на тази отговорност не е същата като степента на отговорност на предприятие, което фактически извършва нарушението, и това трябвало да се отрази върху размера на глобата.

97 Комисията оспорва тези доводи

– По второто основание, с което се твърди, че налагането на глоба на Hit Groep, което от 1 ноември 2004 г. няма стопанска дейност, противоречи на целите на член 101 ДФЕС, на европейската политика при налагането на глоби и на принципа на пропорционалност, тъй като в случая глобата не била нито съразмерна, нито необходима

98 Hit Groep се позовава на решение от 11 декември 2007 г., ETI и др. (C-280/06, Сб., EU:C:2007:775) и на заключението на генералния адвокат Kokott по същото дело (EU:C:2007:404), като по същество твърди, че макар наистина нито то, нито Nedri да са прекратявали съществуването си, нито пък да са прехвърляни на трето юридическо лице или предприятие, самото Hit Groep няма дейност на пазара от 1 ноември 2004 г. (т.е. повече от пет години, преди да бъде санкционирано от Комисията), че е санкционирано единствено в качеството му на дружество майка на Nedri, което извършило нарушението само, и че поради това глобата няма да има никакъв възпиращ ефект по отношение на него.

99 Ето защо според жалбоподателя санкцията не съответства на целите на политиката в областта на конкуренцията и не е пропорционална, тъй като нито е подходяща, нито е необходима за постигането на целта на член 101 ДФЕС.

100 По същество жалбоподателят счита, че при това положение принципът на икономическа приемственост трябвало да доведе до налагане на санкция само на юридическото лице, което е извършило нарушението, т.е. Nedri, тъй като самият жалбоподател, който бил само холдинг, вече бил само празна черупка.

101 Всъщност според него, ако холдинг като него самия прехвърли дъщерно дружество, което е извършило нарушение, и впоследствие този холдинг вече няма стопанска дейност, икономическата приемственост на бившата група се свързва със субекта, извършил нарушението, и именно на този субект трябва да се наложи глобата, а не на холдинга без стопанска дейност.

102 Освен това Hit Groep твърди, че изборът, който съгласно съдебната практика Комисията може да направи, като санкционира дружеството майка или дъщерното дружество, следвало да я накара да санкционира единствено Nedri с цел постигане на ефективност.

103 Hit Groep изтъква също, че съгласно постоянната съдебна практика Комисията не може да определя размера на наложената на дъщерно дружество глоба въз основа на оборота на бившето дружество майка, ако към момента на приемане на решението предприятието е било разделено, тъй като оборотът на бившето дружество майка вече не отразява ефективния икономически капацитет на това предприятие. Поради това Комисията трябвало да определи размера на глобата в съответствие с ефективния му икономически капацитет, който предвид ограничения му оборот и липсата на стопанска дейност бил (и продължавал да бъде) нулев. Това трябвало да доведе до санкционирането единствено на Nedri.

104 Комисията оспорва тези доводи.

– По третото основание, с което се твърди, че Hit Groep неправилно е счетено за солидарно отговорно за извършеното от Nedri нарушение

105 Hit Groep е счетено за солидарно отговорно за извършеното от Nedri нарушение за периода на нарушението от 1 януари 1998 г. до 17 януари 2002 г.

106 Hit Groep обаче подчертава, че Комисията не се е произнесла относно периода от 1 май 1987 г. до 1 май 1994 г., през който Hit Groep пак притежавало 100 % от капитала на дъщерното си дружество. Що се отнася до периода от 1 май 1994 г. до 31 декември 1997 г. Hit Groep приема, че Комисията не разполага с доказателства за упражняването на решаващо влияние върху Nedri.

107 По същество Hit Groep счита, че освен това в административното производство надлежно е оборило презумпцията, че дружество майка, притежаващо 100 % от капитала на извършило нарушението дъщерно дружество, упражнява решаващо влияние върху поведението на дъщерното си дружество.

108 Hit Groep припомня, че в периода от 1 януари 1998 г. до 17 януари 2002 г. е било финансов холдинг (холдингово дружество).

109 Според жалбоподателя характерът на такъв холдинг, начинът му на функциониране и обхватът на капиталовите му участия не позволяват да се приеме, че такова юридическо лице упражнява решаващо влияние върху дъщерно дружество дори ако притежава 100 % от капитала на последното, освен ако Комисията не докаже обратното.

110 В това отношение Hit Groep отбелязва, първо, че Комисията се основава на указание (directie-instructie) от май 1994 г. Това указание обаче предшествало с четири години периода, за който упражняването на решаващо влияние е прието за установено от Комисията. Освен това по същество Hit Groep счита, че посоченото указание не се отнася нито до ежедневното управление, нито до търговската политика на дъщерното дружество и се отнася единствено до упражняването на правата, които законът и уставът предоставят на холдинг в качеството му на

акционер. Накрая, според Hit Groep както Nedri, така и то самото са твърдели, че статутът на това указание не е бил ясен и противно на твърденията на Комисията в това отношение, Nedri не е вложило в това указание значението, което му придава тя.

111 Второ, Hit Groep отбелязва, че Комисията се позовава на наличието на ръководна група, която се събирала около пет пъти годишно. Жалбоподателят твърди, че не е признавал, че е в рамките на тази група са обсъждани общият ход на дейностите и други важни въпроси. Той твърди, че има едва двама служители, като при това броят на капиталовите му участия бил 11 през 1994 г. и достига 26 през 2001 г. Според жалбоподателя при това положение Комисията не е можело само да спомене, че е упражнявал решаващо влияние, без да даде други уточнения по този въпрос, макар действително да е искал от Nedri да го държи в течение на общия ход на дейностите и въпросите, представляващи интерес за него. Hit Groep счита, че Комисията не е посочила нито мотиви, нито доказателства за обхвата на съгласуването в рамките на ръководната група.

112 Трето, жалбоподателят отбелязва, че Комисията се позовава на уличаващо изявление на Nedri, което твърдяло, че в хода на срещите на ръководна група били обсъждани всички търговски аспекти. Жалбоподателят счита, че вече е взел отношение по този въпрос в административното производство и че това само са изявления на участник в нарушението, които не се подкрепени от писмени доказателства или изявления на трети лица.

113 От друга страна обаче, според Hit Groep начинът на извършване на дейностите показва, че то не е упражнявало влияние върху дъщерното си дружество. Всъщност по същество Hit Groep приема, че участието на Nedri в картела започва през 1984 г. — т.е. четиринадесет години преди момента, от който се счита, че Hit Groep упражнява решаващо влияние върху Nedri — и че участието на последното продължава до есента на 2002 г., при положение че самото Hit Groep било прехвърлило това дъщерно дружество. Според Hit Groep това доказва самостоятелния характер на поведението на Nedri.

114 Накрая, жалбоподателят по същество счита за неоснователни твърденията на Комисията, че той е извършвал дейност и в сектора на стоманата, като съответно търговските дейности на Nedri били свързани със собствената му сфера на дейност. Според жалбоподателя Комисията никога не е твърдяла, че той е знаел за извършеното от Nedri нарушение, а самият той винаги е отричал да е знаел за това нарушение, и това правело ирелевантни твърденията на Комисията, че жалбоподателят извършвал дейност в сферата на стоманата, която така или иначе не засягала сферата на стоманата за предварително напрягане.

115 Комисията оспорва тези доводи.

Преценка на Общия съд

116 Най-напред трябва да се разгледа третото основание, а след това първото и второто основание.

– Припомняне на принципи

117 Съгласно постоянната съдебна практика понятието за предприятие обхваща всяко образувание, което извършва икономическа дейност, независимо от неговия правен статут и начин на финансиране. По този въпрос Съдът е уточнил, от една страна, че понятието за предприятие, поставено в този контекст, трябва да бъде схващано като обозначаващо една стопанска единица, макар от правна гледна точка тази стопанска единица да е съставена от няколко физически или юридически лица, и от друга страна, че когато подобен стопански субект

нарушава правилата на конкуренцията, съгласно принципа на личната отговорност същият следва да отговаря за това нарушение (вж. решение от 29 септември 2011 г., Elf Aquitaine/Комисия, C-521/09 P, Сб., EU:C:2011:620, т. 53 и цитираната съдебна практика).

118 От постоянната съдебна практика също така следва, че дружество майка може да носи отговорност за поведението на дъщерно дружество, по-конкретно когато, макар и да притежава отделна правосубектност, това дъщерно дружество не определя по самостоятелен начин поведението си на пазара, а прилага главно указанията, дадени му от дружеството майка, по-специално с оглед на икономическите, организационните и юридическите връзки между тези два правни субекта (вж. решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 117 по-горе, EU:C:2011:620, т. 54 и цитираната съдебна практика).

119 Всъщност в подобна ситуация, като се има предвид, че дружеството майка и неговото дъщерно дружество са част от една и съща стопанска единица и по този начин съставляват едно-единствено предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС, Комисията може да адресира до дружеството майка решение за налагане на глоби, без да е необходимо да се доказва личното участие на последното дружество в нарушението (вж. решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 117 по-горе, EU:C:2011:620, т. 55 и цитираната съдебна практика). С други думи не непременно отношение на подбудителство за извършване на нарушението между дружеството майка и неговото дъщерно дружество, нито — на по-силно основание — участие на първото в посоченото нарушение е това, което оправомощава Комисията да адресира решението за налагане на глоби до дружеството майка, а фактът, че засегнатите дружества представляват едно-единствено предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС (решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 117 по-горе, EU:C:2011:620, т. 88).

120 Освен това Съдът е уточнил, че в особения случай, в който дружеството майка притежава 100 % от капитала на дъщерното си дружество, нарушило правилата на Съюза в областта на конкуренцията, от една страна, това дружество майка може да упражнява решаващо влияние върху поведението на дъщерното дружество, а от друга страна, съществува оборима презумпция, че дружеството майка действително упражнява подобно влияние (наричана по-нататък „презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние“) (вж. решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 117 по-горе, EU:C:2011:620, т. 56 и цитираната съдебна практика).

121 Презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние цели по-конкретно да въведе равновесие между, от една страна, важността на целта за наказване на действията, противоречащи на правилата за конкуренция, по-специално на член 101 ДФЕС, и за предотвратяване на тяхното повторно извършване и от друга страна, изискванията на някои общи принципи на правото на Съюза като например по-конкретно презумпцията за невиновност, принципите на индивидуализиране на наказанията и на правната сигурност, както и правото на защита, включително принципа на равни процесуални възможности. Именно поради тази причина презумпцията е оборима (решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 117 по-горе, EU:C:2011:620, т. 59). Следователно такава презумпция е пропорционална на преследваната законосъобразна цел (решение от 18 юли 2013 г., Schindler Холдинг и др./Комисия, C-501/11 P, Сб., EU:C:2013:522, т. 108).

122 Достатъчно е Комисията да докаже, че целият капитал на дадено дъщерно дружество се притежава от неговото дружество майка, за да се изведе презумпцията, че последното оказва решаващо влияние върху търговската политика на дъщерното дружество. Впоследствие Комисията ще може да държи дружеството майка солидарно отговорно за плащането на наложената на неговото дъщерно дружество глоба, освен ако дружеството майка, което трябва да обори тази презумпция, не представи достатъчно доказателства, за да удостовери, че дъщерното му дружество има самостоятелно поведение на пазара (вж. решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 117 по-горе, EU:C:2011:620, т. 57 и цитираната съдебна практика).

123 Трябва да се направи уточнението, че макар в практиката си Съдът освен притежаването на 100 % от капитала на дъщерното дружество да посочва и други обстоятелства, каквито са неоспорването на упражненото от дружеството майка влияние върху търговската политика на дъщерното дружество и общото представляване на двете дружества в хода на административното производство, все пак подобни обстоятелства не са били посочени от Съда с цел да обвърже прилагането на спомената презумпция с представянето на допълнителни данни за действителното упражняване на влияние от страна на дружеството майка върху дъщерното дружество. С други думи, Комисията не е длъжна с цел да приложи презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние в конкретен случай да представя допълнителни данни към тези, доказващи приложимостта и действието на тази презумпция (в този смисъл вж. решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 117 по-горе, EU:C:2011:620, т. 80 и цитираната съдебна практика).

124 Освен това презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние почива на констатацията, че освен при наистина изключителни обстоятелства дружество, притежаващо целия капитал на дъщерно дружество, може — тъй като делът от капитала е един — да упражнява решаващо влияние върху поведението на дъщерното дружество и че липсата на действително упражняване на тези правомощия за влияние обикновено има смисъл да се търси в рамките на субектите, срещу които действа тази презумпция. При тези условия, ако за оборването на посочената презумпция беше достатъчно заинтересована страна да изтъкне само неподкрепени с доказателства твърдения, до голяма степен тази презумпция щеше да бъде излишна (решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 117 по-горе, EU:C:2011:620, т. 60 и 61).

125 Съгласно постоянната съдебна практика само по себе си обстоятелството, че дружество майка е холдинг, не е достатъчно, за да се изключи възможността това дружество да е упражнявало решаващо влияние върху посоченото дъщерно дружество. Всъщност в контекста на група от дружества холдингът, който координира по-специално финансовите инвестиции в групата, е дружество, чиято задача е да групира участия в различни дружества и чиято функция е да осигури единно ръководство на тези дружества, в частност посредством бюджетния контрол (в този смисъл вж. решения от 8 октомври 2008 г., Schunk и Schunk Kohlenstoff-Technik/Комисия, T-69/04, Сб., EU:T:2008:415, т. 63; от 13 юли 2011 г., Shell Petroleum и др./Комисия, T-38/07, Сб., EU:T:2011:355, т. 70 и цитираната съдебна практика, и от 29 юни 2012 г., E.ON Ruhrgas и E.ON/Комисия, T-360/09, Сб., EU:T:2012:332, т. 283).

126 Освен това, за да се определи дали дадено дъщерно дружество определя по самостоятелен начин своето поведение на пазара, следва да се вземат предвид всички релевантни елементи относно икономическите, организационните и юридическите връзки, които свързват това дъщерно дружество с неговото дружество майка, които могат да варират във всеки отделен случай и следователно не могат да бъдат предмет на изчерпателно изброяване (решение от 10 септември 2009 г., Akzo Nobel и др./Комисия, C-97/08 P, Сб., EU:C:2009:536 т. 74).

127 По-специално тази преценка не следва да се ограничава само до елементите, свързани с търговската политика stricto sensu на дъщерното дружество, като стратегията на разпространение или на цените. По-конкретно презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние не може да бъде оборена само като се докаже, че дъщерното дружество управлява тези конкретни аспекти на своята търговска политика, без да получава указания в това отношение (вж. решение от 16 юни 2011 г., FMC/Комисия, T-197/06, Сб., EU:T:2011:282, т. 105 и цитираната съдебна практика).

128 В допълнение, тъй като самостоятелността на дъщерното дружество не се преценява с оглед само на аспектите на оперативното управление на предприятието, фактът, че дъщерното дружество никога не е провеждало в полза на дружеството майка специална политика на информиране на съответния пазар, не може да бъде достатъчен, за да се докаже неговата самостоятелност (решение FMC/Комисия, т. 127 по-горе, EU:T:2011:282, т. 145).

129 Освен това с обстоятелството, че от документите по преписката не става видно дружеството майка да е давало нареждания на дъщерното си дружество, не би могло да се докаже, че такива нареждания не съществуват (вж. решение от 7 юни 2011 г., Arkema France и др./Комисия, T-217/06, Сб., EU:T:2011:251, т. 118 и цитираната съдебна практика).

130 Също така, за да се вмени на дружеството майка отговорността за неправомерното поведение на нейното дъщерно дружество, не е необходимо да се доказва, че дружеството майка влияе върху политиката на своето дъщерно дружество в конкретната област, в която е извършено нарушението (решения Shell Petroleum и др./Комисия, т. 125 по-горе, EU:T:2011:355, т. 70 и от 13 юли 2011 г., Eni/Комисия, T-39/07, Сб., EU:T:2011:356, т. 97).

131 Освен това може да се приеме, че дружеството майка носи отговорност за извършеното от дъщерното му дружество нарушение дори когато в групата са налице голям брой оперативни дружества (решения от 20 април 1999 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, T-305/94—T-307/94, T-313/94—T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 и T-335/94, Rec, EU:T:1999:80, т. 989 и от 27 септември 2012 г., Shell Petroleum и др./Комисия, T-343/06, Сб., EU:T:2012:478, т. 52).

132 Впрочем според постоянната съдебна практика, от една страна, изискваните от член 296 ДФЕС мотиви трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и трябва по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която издава акта, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол. Изискването за мотивиране следва да се преценява в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай, по-специално в зависимост от съдържанието на акта, от естеството на изложените мотиви и от интереса, който адресатите или други лица, засегнати пряко и лично от акта, могат да имат от получаване на разяснения. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на изискванията на член 296 ДФЕС следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (решения от 2 април 1998 г., Комисия/Sytraval и Brink's France, C-367/95 P, Rec, EU:C:1998:154, т. 63; от 30 септември 2003 г., Германия/Комисия, C-301/96, Rec, EU:C:2003:509, т. 87, и от 22 юни 2004 г., Португалия/Комисия, C-42/01, Rec, EU:C:2004:379, т. 66).

133 Що се отнася до принципа на пропорционалност, следва да се припомни, че съгласно практиката на Съда този принцип изисква актовете на институциите на Съюза да не надхвърлят границите на подходящото и необходимото за постигането на легитимните цели, следвани от разглежданата правна уредба, като се има предвид, че когато съществува избор между няколко подходящи мерки, трябва да се прибегне до мярката, която създава най-малко ограничения, а породените от нея неудобства не трябва да са несъразмерни с тези цели (вж. решение от 17 октомври 2013 г., Schaible, C-101/12, Сб., EU:C:2013:661, т. 29 и цитираната съдебна практика).

– По основателността на третото основание

134 Hit Groep не оспорва, че е притежавало 100 % от капитала на дъщерното си дружество Nedri и по същество твърди, че тъй като самото Hit Groep е холдинг, притежаването на 100 % от капитала на дъщерно дружество не позволява на Комисията да приеме, че е упражнявало решаващо влияние върху Nedri.

135 Всъщност Комисията трябвало да представи доказателства за такова влияние, което тя не направила, тъй като допълнителните доказателства, на които се позовавала, не позволявали да се направи такъв извод.

136 Жалбоподателя твърди, че за сметка на това той от своя страна оборил презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние.

137 Тези доводи обаче трябва да се отхвърлят.

138 След като Hit Groep е притежавало 100 % от капитала на дъщерното си дружество през периода на нарушението, за който му се търси отговорност, Комисията е имала право да се позове на презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние и в това отношение не е трябвало да представя други доказателства (вж. решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 117 по-горе, EU:C:2011:620, т. 63 и цитираната съдебна практика).

139 Следователно ирелевантността на представените от Комисията допълнителни доказателства (а именно указанието от май 1994 г., наличието и значението на ръководната група и изявленията на Nedri) — ако се приеме за доказана — при всички положения би била без последици за отговорността на жалбоподателя, тъй като презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние е достатъчна за възникването на отговорността на Hit Groep, освен ако то не обори тази презумпция, което обаче Hit Groep не е направило.

140 Всъщност това, че Hit Groep е холдинг, дори без оперативна дейност, не е достатъчно, за да се обори презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние (в този смисъл вж. решения Schunk и Schunk Kohlenstoff-Technik/Комисия, т. 125 по-горе, EU:T:2008:415, т. 63; Shell Petroleum и др./Комисия, т. 125 по-горе, EU:T:2011:355, т. 70 и цитираната съдебна практика, и E.ON Ruhrgas и E.ON/Комисия, т. 125 по-горе, EU:T:2012:332, т. 283), и не води до каквото и да било разместване на доказателствената тежест, както неправилно твърди Hit Groep.

141 В това отношение фактът, че дружеството майка единствено е управлявало капиталовите си участия съобразно естеството му като дружество и посочения в статута му предмет на дейност, е ирелевантен (в този смисъл вж. решения Schunk и Schunk Kohlenstoff-Technik/Комисия, т. 125 по-горе, EU:T:2008:415, т. 70 и FMC/Комисия, т. 127 по-горе, EU:T:2011:282, т. 130). Освен това, за да са потърси отговорност за противоправното поведение на Nedri от дружеството му майка, не е необходимо да се доказва, че Hit Groep е повлияло на политиката на дъщерното си дружество в конкретната област, в която е извършено нарушението (в този смисъл вж. решения Shell Petroleum и др./Комисия, т. 125 по-горе, EU:T:2011:355, т. 70 и Eni/Комисия, т. 130 по-горе, EU:T:2011:356, т. 97).

142 Следователно фактът, че самото дружество майка не е извършвало дейност в сектора на стоманата за предварително напрягане също не е достатъчен, за да се обори презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние, поради което доводите на Hit Groep по този въпрос трябва да се отхвърлят.

143 Освен това твърдението на Hit Groep, че от начина на извършване на дейностите било видно, че то нямало влияние върху дъщерното си дружество, също трябва да се отхвърли.

144 Всъщност презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние не може да се обори само като се докаже, че Nedri е управлявало търговската си политика stricto sensu, като стратегията на разпространение или на цените, без да получава указания от Hit Groep в това отношение. Следователно самостоятелността на дъщерното дружество също така не може да бъде установена само като се докаже, че то е управлявало самостоятелно специфични аспекти от своята политика по предлагане на пазара на засегнатите от нарушението продукти.

145 По същия начин, тъй като самостоятелността на Nedri не се преценява с оглед само на аспектите на оперативното управление на предприятието, фактът, че дъщерното дружество никога не е провеждало в полза на дружеството майка специална политика на информиране на

съответния пазар, не може да бъде достатъчен, за да се докаже неговата самостоятелност (в този смисъл вж. решение FMC/Комисия, т. 127 по-горе, EU:T:2011:282, т. 105 и сл. и цитираната съдебна практика).

146 Поради това с никой от изтъкнатите от Hit Groep доводи не може да се обори презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние и третото основание трябва да се отхвърли.

– По основателността на първото и второто основание

147 Тъй като съгласно припомнената в точка 119 по-горе практика на Съда не е необходимо да се доказва личното участие на дружеството майка в нарушението, за да бъде то адресат на решение, с което му се налага глоба за извършването на нарушението, доводите на Hit Groep, с които се твърди, че то не може да носи отговорност за нарушението, тъй като самото то не е нито извършител, нито съизвършител на нарушението, не може да се приемат.

148 Впрочем в това отношение Комисията не е трябвало да излага конкретни мотиви в обжалваното решение относно вменяването на отговорност за нарушението на Hit Groep в качеството му на дружество майка на Nedri.

149 Поради това първото основание трябва да се отхвърли изцяло.

150 Що се отнася до второто основание, трябва да се припомни че осигуряването на ефективно прилагане на правилата за конкуренция може да изисква отговорността за нарушението на правилата относно картелите да се вмени по изключение не на лицето, което първоначално е стопанисвало предприятието, а на новото лице, което стопанисва предприятието, участващо в картела, в случай че последното лице действително може да се счита за правоприемник на лицето, което първоначално е стопанисвало предприятието, тоест когато то продължава да стопанисва участващото в картела предприятие (в този смисъл вж. заключение на генералния адвокат Kokott по дело ETI и др., т. 98 по-горе, EU:C:2007:404, т. 75 и 76). Всъщност, ако не бе предвидена никаква възможност за налагане на санкция на субект, различен от извършилия нарушението, предприятията биха могли да избегнат санкциите само поради изменение на правния им статут вследствие на преструктуриране, прехвърляне или други правни или организационни промени (в този смисъл вж. решение ETI и др., т. 98 по-горе, EU:C:2007:775, т. 41).

151 Така Съдът счита, че т.нар. критерий „за икономическата приемственост“ се прилага само в случай че юридическото лице, отговорно за стопанисването на предприятието, прекратява своето правно съществуване след извършването на нарушението (решения от 8 юли 1999 г., Комисия/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Rec, EU:C:1999:356, т. 145 и от 20 март 2002 г., HFB и др./Комисия, T-9/99, Rec, EU:T:2002:70, т. 104) или в случай на вътрешно преструктуриране на предприятие, когато лицето, което първоначално е стопанисвало предприятието, не преустановява непременно своето правно съществуване, но повече не извършва икономическа дейност на съответния пазар, и като се имат предвид структурните връзки между лицето, което първоначално е стопанисвало предприятието, и новото лице, което стопанисва предприятието (в този смисъл вж. решения от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland и др./Комисия, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, Rec, EU:C:2004:6, т. 359 и ETI и др., т. 117 по-горе, EU:C:2007:775, т. 41).

152 Както отбелязва Комисията, трябва обаче да се констатира, че Hit Groep не се намира в нито една от обсъжданите от Съда хипотези.

153 Нито Nedri, нито Hit Groep всъщност са преустановили съществуването си — макар вече да не са част от една и съща група — и не е извършвано вътрешно преструктуриране, в рамките на което Hit Groep да е имало структурни връзки с получателя по прехвърлянето.

154 Следователно критерият за икономическа приемственост, който би обосновал вменяването на отговорността за нарушението единствено на дъщерното дружество, е неприложим в разглеждания случай и Hit Groep не може да се позовава на тази съдебна практика, за да оспорва вменената му солидарна отговорност за извършеното от Nedri нарушение, при положение че е го е контролирало изцяло.

155 Впрочем Комисията основателно припомня, че санкционирането на нарушенията на правото в областта на конкуренцията и съответната глоба в това отношение имат както възпиращ, така и репресиращ ефект, и че санкцията на дружеството майка се налага дори ако то наистина е ограничило икономическата си дейност, както в разглеждания случай, но от правна страна продължава да съществува, което все още позволява да бъде санкционирано.

156 Ето защо твърдението на Hit Groep за липсата на ефективност на постановената санкция по отношение на него не може да се приеме. Само по себе си санкционирането на Hit Groep изобщо не е непропорционално и не противоречи на целта на член 101 ДФЕС.

157 Накрая, според жалбоподателя, от решение от 24 март 2011 г., Pegler/Комисия (T-386/06, Сб., EU:T:2011:115), следва че Комисията не може да определи размера на наложената на дъщерно дружество глоба въз основа на оборота на бившето му дружество майка, ако към момента на приемане на решението предприятието е било разделено, тъй като оборотът на бившето дружество майка вече не отразява ефективния икономически капацитет на това предприятие.

158 Според Hit Groep от това следва, че Комисията е трябвало да определи размера на глобата, като го съобрази с ефективния икономически капацитет на жалбоподателя, който капацитет предвид ограничения му оборот и липсата на извършвана стопанска дейност от негова страна към момента на приемане на обжалваното решение е нулев, и това трябвало да накара Комисията да санкционира единствено Nedri.

159 Тези доводи — за които трябва да се отбележи, че са развити за пръв път като такива на етапа на писмената реплика (точка 2.14) — обаче не може да се приемат.

160 От една страна, точка 133 от решение Pegler/Комисия, точка 157 по-горе (EU:T:2011:115), на което се позовава жалбоподателят, се отнася до фактическо и правно положение, което е различно от това на Nedri и на Hit Groep. Всъщност тази точка се отнася до прилагането на точка 1.A, четвърта и пета алинея от Насоките относно метода за определяне на размера на глобите, налагани съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 65, параграф 5 от Договора за Европейска общност за въглища и стомана (ОВ C 9, 1998 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 69) във връзка с увеличаването на глобата с възпиращата цел.

161 От друга страна, наистина съгласно съдебната практика само ако се окаже, че няколко от адресатите на решението за налагане на глоба формират „предприятието“ в смисъл на стопанския субект, носещ отговорност за санкционираното нарушение, при това към момента на приемането на това решение, максималният размер може да се изчисли въз основа на общия оборот на това предприятие, тоест въз основа на всичките му компоненти, взети заедно. Същевременно обаче, ако тази стопанска единица междувременно е престанала да съществува, всеки адресат на решението има право разглежданият максимален размер да бъде приложен към него индивидуално (решение от 15 юни 2005 г., Tokai Carbon и др./Комисия, T-71/03, T-74/03, T-87/03 и T-91/03, EU:T:2005:220, т. 390).

162 Впрочем Комисията изчислява максималния размер от 10 % единствено въз основа на оборота на Hit Groep, което вече не образува едно предприятие с Nedri към момента на приемане на обжалваното решение.

163 Доколкото с доводите си жалбоподателят иска да възрази срещу взетата предвид от Комисията референтна година, трябва да се констатира, че те се смесват с първата част от четвъртото основание, която засяга именно този въпрос и към която трябва да се извърши препращане.

164 Поради това посоченото оплакване трябва да се отхвърли като необосновано, без да е необходимо произнасяне по допустимостта му.

165 Съответно второто основание трябва да се отхвърли изцяло.

По четвъртото основание, изведено от различни грешки във връзка с взетите предвид елементи за определянето на размера на наложената на Hit Groep глоба

По първата част, с която се твърди, че Комисията нарушила член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 и принципите на пропорционалност и на добра администрация, тъй като неправилно взела предвид оборота за 2003 г. на Hit Groep

– Доводи на страните

166 Hit Groep по същество твърди, че Комисията неправилно се позовава на съдебната практика, изведена от решение от 7 юни 2007 г., Britannia Alloys & Chemicals/Комисия (C-76/06 P, Сб., EU:C:2007:326) — в което се обсъжда хипотеза, при която предприятието не извършва никаква дейност и не реализира никакъв оборот през финансовата година, предхождаща приемането на обжалваното решение — за да избере в неговия случай оборота за 2003 г., който за тази финансова година бил 69 345 000 EUR, вместо реализирания от него оборот през 2009 г. в размер на 152 257 EUR.

167 Hit Groep счита, че в това отношение трябва да се отчете качеството му на холдинг, чиято нормална дейност се изразява в придобиването на капиталови участия, тяхното притежаване, събирането на приходи и продажбата на тези участия. В това отношение положението му се различавало от това по делото, по което е постановено решение Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, точка 166 по-горе (EU:C:2007:326), където предприятието не било холдинг, а предприятие с оперативна дейност.

168 Според жалбоподателя оборотът на холдинг всъщност варира успоредно с финансовата му дейност и поддържането на сравнително ограничен финансов резерв и на минимален оборот в течение на няколко години трябва да се счита за нормално извършване на дейности като холдинг.

169 Hit Groep уточнява, че положението му се различава от това по делото, по което е постановено решение Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, точка 166 по-горе (EU:C:2007:326), и поради това, че за разлика от посоченото дело в случая на Hit Groep става въпрос за период от почти седем години, през които дейността му действително е намаляла, но въпреки това трябва да се счита за негова нормална дейност.

170 Следователно Комисията неправилно се отклонила от член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003.

171 Освен това, според Hit Groep, от решение Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, точка 166 по-горе (EU:C:2007:326), следва, че целта на предвидения в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 максималния размер от 10 % е да не се допусне глобата да се окаже непропорционална предвид големината на предприятието, като тази цел предполага, че съответното предприятие извършва търговска дейност към момента, в който му е наложена глобата.

172 Ето защо според Hit Groep Комисията е трябвало да провери дали глобата е пропорционална, което тя не направила — въпреки че разполагала с всички необходими доказателства за тази цел — в нарушение на принципите на пропорционалност и на добра администрация.

173 Комисията оспорва тези доводи.

– Преценка на Общия съд

174 Съгласно член 23, параграф 2, втора алинея от Регламент № 1/2003 с решение Комисията може да налага глоби на предприятия и на сдружения на предприятия, когато умишлено или поради небрежност нарушават разпоредбите на член 101 ДФЕС или на член 102 ДФЕС. За всяко предприятие и сдружение на предприятия, което има участие в нарушението, глобата не може да надвишава 10 % от общия размер на оборота му за предходната финансова година.

175 Съдът уточнява, че предвиденият в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 максимален размер във връзка с оборота има за цел да се избегне несъразмерност между налаганите от Комисията глоби и големината на съответното предприятие (решение Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, т. 166 по-горе, EU:C:2007:326, т. 24).

176 Следователно това е горна граница, която е приложима еднакво за всички предприятия и която се определя в зависимост от големината на всяко от тях, като целта ѝ е различна и самостоятелна спрямо целта на критериите тежест и продължителност на нарушението. Този горна граница може да доведе единствено до намаляване на изчисления въз основа на тези критерии размер на глобата до максимално разрешеното равнище. Прилагането на горната граница означава, че съответното предприятие не заплаща глобата, която по принцип би дължало при извършване на преценка въз основа на тези критерии (решение от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, Rec, EU:C:2005:408, т. 281—283).

177 С други думи, с установяването в член 23, параграф 2 на максимален размер от 10 % от оборота на всяко участвало в нарушението предприятие се цели именно да се избегне вероятността налагането на глоба в размер, който е по-голям от максималния, да надхвърли възможностите за плащане на предприятието към датата, когато то е признато за отговорно за нарушението и му е наложена имуществена санкция от Комисията (решение от 4 септември 2014 г., YKK и др./Комисия, C-408/12 P, Сб., EU:C:2014:2153, т. 63).

178 Що се отнася до израза „предходната [финансова] година“ по смисъла на член 23, параграф 2, втора алинея от Регламент № 1/2003, с него по принцип се има предвид последната пълна финансова година с дейност на съответното предприятие към датата на приемане на решението (решение от 28 април 2010 г., Gütermann и Zwicky/Комисия, T-456/05 и T-457/05, Сб., EU:T:2010:168, т. 80; в този смисъл вж. също решение Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, т. 166 по-горе, EU:C:2007:326, т. 32).

179 Както от целите на системата, в която се вписва член 23, параграф 2, втора алинея от Регламент № 1/2003, така и от посочената в точка 166 по-горе съдебна практика следва, че прилагането на максималния размер от 10 % съответно предполага, от една страна, че Комисията разполага с

оборота за последната финансова година преди датата на приемане на решението, и от друга страна, че тези данни отразяват пълна финансова година с нормална стопанска дейност за период от дванадесет месеца (решения от 29 ноември 2005 г., Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, T-33/02, Rec, EU:T:2005:428, т. 38 и Gütermann и Zwicky/Комисия, т. 178 по-горе, EU:T:2010:168, т. 95).

180 Макар от решение Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, точка 166 по-горе (EU:C:2007:326, т. 32), да следва, че за изчисляването на предвидения в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 максимален размер на глобата Комисията по принцип трябва да взема предвид реализирания от съответното предприятие оборот през последната пълна финансова година към датата на приемане на решението за налагане на глоба, от контекста и от целите, преследвани с правната уредба, от която е част въпросната разпоредба, обаче следва, че когато оборотът от финансовата година, предхождаща приемането на решението на Комисията, не отразява пълна финансова година с нормална стопанска дейност за период от дванадесет месеца и съответно не дава никаква полезна информация за действителното икономическо положение на съответното предприятие и за подходящия размер на глобата, която трябва да му се наложи, този оборот не може да се взема предвид при определянето на максималния размер на глобата. В тази хипотеза, която може да възникне само при извънредни обстоятелства, при изчисляването на максималния размер на глобата Комисията е длъжна да използва последната пълна финансова година, отразяваща пълна година с нормална стопанска дейност (решение от 12 декември 2012 г., 1. garantovaná/Комисия, T-392/09, EU:T:2012:674, т. 86, потвърдено след обжалване с решение от 15 май 2014 г., 1. garantovaná/Комисия, C-90/13 P, EU:C:2014:326).

181 В разглеждания случай е безспорно, че през септември 2009 г. в отговор на въпрос на Комисията Hit Groep я уведомява, че на 17 януари 2002 г. е прехвърлило Nedri, а на 1 ноември 2004 г. и всичките си други капиталови участия, поради което, считано от последната дата, е преустановило извършването на всякаква оперативна дейност (приложение A 13 към жалбата, стр. 223 и 224). Впрочем Hit Groep съобщава на Комисията какъв е оборотът му за 2003 г.и за 2004 г.

182 Предвид припомнената в точки 179 и 168 по-горе съдебна практика, съответно трябва да се приеме, че Комисията не е допуснала грешка, като е приела, че тъй като оборотът за финансовата 2009 г. не дава никакво полезно указание за действителното икономическо положение на съответното предприятие, за изчисляването на предвидения в член 23, параграф 2, втора алинея от Регламент № 1/2003 максимален размер от 10 % трябва да се използва оборотът за 2003 г., в която е формирана последната пълна финансова година с нормална стопанска дейност на предприятието в период от дванадесет месеца.

183 В допълнение, следва да се отхвърлят твърденията на жалбоподателя относно статута му на холдинг и това, че поддържането на относително ограничен финансов резерв и минимален оборот в течение на няколко години (от 2005 г. до 2009 г.) може да се счита за нормално извършване на дейност като холдинг, което обосновавало използването на оборота му за 2009 г.

184 Всъщност тези твърдения противоречат на собствените изявления на жалбоподателя относно преустановяването на оперативната му дейност през 2004 г., с които на практика се потвърждава, че „последната пълна финансова година с нормална стопанска дейност“ на предприятието в период от дванадесет месеца действително се формира през 2003 г., а не през 2009 г.

185 В допълнение жалбоподателят припомня, че нормалната дейност на холдинг се изразява в придобиването на капиталови участия, тяхното притежаване, събирането на приходи и продажбата на тези участия. Трябва обаче да се констатира, че през 2004 г. той продава всичките си капиталови участия и че след тази дата, по собствените му думи, само поддържа

ограничен финансов резерв и минимален оборот, което не е достатъчно, за да се докаже наличието на нормална стопанска дейност на това дружество (в този смисъл вж. решения Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, т. 179 по-горе, EU:T:2005:428, т. 48 и сл., и Gütermann и Zwicky/Комисия, т. 178 по-горе, EU:T:2010:168, т. 102).

186 Поради това Комисията не е нарушила разпоредбите на член 23, параграф 2, втора алинея от Регламент № 1/2003 съгласно тълкуването му от Съда.

187 Следователно, като е използвала финансовата 2003 г. за изчисляването на определения в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 максимален размер от 10 %, Комисията не е нарушила нито принципа на пропорционалност, нито принципа на добра администрация, тъй като е взела предвид — което и е била длъжна да направи — последната пълна финансова година с нормална стопанска дейност на жалбоподателя в период от дванадесет месеца.

188 Съответно първата част от четвърта основание трябва да се отхвърли.

По втората част, с която се твърди, че Hit Groep трябвало да се ползва от намаляването, предоставено на Nedri въз основа на Известието относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер

– Доводи на страните

189 Hit Groep по същество счита, че след като единствено е солидарно отговорно за наложената на бившето му дъщерно дружество глоба поради участието на последното в нарушението, Hit Groep трябвало автоматично да се ползва от намаляването на размера на глобата, предоставено на Nedri въз основа на разпоредбите относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер, което Комисията неправилно му отказала. Извършената междувременно продажба на Nedri не трябвало да има отражение в това отношение, както впрочем същата продажба не се отразила на солидарната му отговорност.

190 Hit Groep твърди, че ако установяването на отговорността за нарушение се основава на понятието за предприятие и Hit Groep е солидарно отговорно поради дела си от 100 % в капитала на Nedri, по същия начин трябва да се определят съответните последици от отговорността при определянето на размера на глобата. В това отношение Hit Groep оспорва твърдението на Комисията, че подобен подход бил несъвместим с логиката на Известието относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер, и изтъква, че противно на твърденията на Комисията, Hit Groep не е „друго предприятие“,що се отнася до определянето на размера на глобата.

191 Освен това според него Комисията не може да се позовава на съдебната практика, произтичаща от решение от 30 септември 2009 г., Hoechst/Комисия (T-161/05, Сб., EU:T:2009:366), която не засягала случай, сравним с неговия.

192 Всъщност в настоящия случай нарушението не било извършено последователно от самия него и от Nedri, а единствено от Nedri в периода от 1 януари 1998 г. до 17 януари 2002 г.

193 Hit Groep също така счита, че не може да бъде упреквано за неподаването на искане за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, тъй като не било в течение на нищо и съответно не разполагало с никаква релевантна информация.

194 В това отношение фактът, че поради исканията за предоставяне на информация на Комисията е възможно Hit Groep да е било в течение на разглежданата процедура през 2003 г. и 2004 г., бил ирелевантен, тъй като Hit Groep продало Nedri през 2002 г. и след това вече нямало достъп до каквато и да било информация.

195 Комисията оспорва тези доводи.

– Преценка на Общия съд

196 От съдебната практика е видно, че само на предприятие, което е сътрудничило с Комисията въз основа на Известието относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер, може съгласно посоченото известие да се предостави намаление на размера на глобата, която би била наложена, ако не е налице сътрудничество. Намаляването не може да се приложи за дружество, което през част от периода на разглежданото нарушение е принадлежало към образуваната от едно предприятие стопанска единица, но вече не принадлежи към нея в момента, в който предприятието е сътрудничело с Комисията. Всъщност с оглед на целта на Известието относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер, а именно да се насърчава разкриването на нарушения на правото на Съюза в областта на конкуренцията, и с оглед на гарантиране на ефективното прилагане на това право няма никакво основание намаляването на глобата, предоставено на дадено предприятие поради сътрудничеството му с Комисията, да бъде приложено за предприятие, което, макар в миналото да е контролирало засегнатия от нарушението сектор на дейност, самото то не е допринесло за разкриването на нарушението (решения от 30 април 2014 г., FLSmidth/Комисия, C-238/12 P, Сб., EU:C:2014:284, т. 83 и 85 и Hoechst/Комисия, т. 191 по-горе, EU:T:2009:366, т. 76).

197 В разглеждания случай Hit Groep вече не е контролирало Nedri към момента, в който последното е поискало да се ползва от Известието относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер, и не е допринесло за разкриването на нарушението. Всъщност самият жалбоподателя прави уточнението, че не е бил информиран за нищо и съответно не е разполагал с никаква релевантна информация, която евентуално да представи на Комисията.

198 Поради това Hit Groep не може да се ползва от предоставеното на Nedri намаляване на размера на глобата.

199 В допълнение трябва да се припомни, че Комисията основателно счита Hit Groep (вж. точки 119 и 147 по-горе) за отговорно за извършването на нарушението в периода между 1 януари 1998 г. и 17 януари 2002 г. поради решаващото влияние, упражнявано от него върху дъщерното му дружество, както следва от член 1, точка 9, буква б) от обжалваното решение. Двете дружества, съставляващи едно и също предприятие по смисъла на правото в областта на конкуренцията, впоследствие са понесли солидарна отговорност за част от наложената им глоба.

200 Следователно твърдението на Hit Groep, че нарушението е извършено единствено от Nedri и Hit Groep носи само солидарна отговорност, се основава на неправилно тълкуване на обжалваното решение.

201 Поради това втората част от четвъртото основание трябва да се отхвърли.

По третата част от четвъртото основание — с която се твърди, от една страна, че тъй като било солидарно отговорно за наложената на Nedri глоба, Hit Groep трябвало да отговаря prorata temporis за заплащането само на част от наложената на Nedri глоба, и от друга страна, че

Комисията неправилно изчислила размера на наложената на Hit Groep глоба отделно — и по четвъртата част от четвъртото основание, с която се твърди, че принципите на пропорционалност и на равно третиране били нарушени

– Доводи на страните

202 По същество Hit Groep твърди, че отговорността му се вменява единствено в качеството му на дружество майка на Nedri, а не поради нарушаването от самото него на член 101 ДФЕС. Всъщност според Hit Groep от обжалваното решение е видно, че Комисията го държи отговорно само за заплащането на наложената на Nedri глоба за периода от 1 януари 1998 г. до 17 януари 2002 г.

203 Hit Groep счита, че тази преценка противоречи на факта, че му се налага по-голяма глоба от наложената такава на Nedri, като съгласно решение от 24 март 2011 г., Tomkins/Комисия (T-382/06, Сб., EU:T:2011:112), отговорността му всъщност не можела да надхвърля тази на Nedri.

204 Според жалбоподателя на практика определената по отношение на него солидарна отговорност трябвало да съответства на 48/224-ти от наложената на Nedri глоба prorata temporis. Такова пропорционално изчисляване всъщност било в съответствие със съдебната практика (решение Akzo Nobel и др./Комисия, т. 126 по-горе, EU:C:2009:536). Поради това наложената му глоба била непропорционална.

205 Жалбоподателя уточнява, че Комисията действително се позовава на различни решения на Съда и на Общия съд, за да обоснове позицията си (решения от 16 ноември 2000 г., Stora Kopparbergs Bergslags/Комисия, C-286/98 P, Rec, EU:C:2000:630; Cascades/Комисия, C-279/98 P, Rec, EU:C:2000:626; от 17 декември 1991 г., Enichem Anic/Комисия, T-6/89, Rec, EU:T:1991:74 и HFB и др./Комисия, т. 151 по-горе, EU:T:2002:70), но според жалбоподателя тази съдебна практика е ирелевантна, тъй като във въпросните случаи дружеството майка било съизвършител на нарушението за разлика от неговото положение.

206 Освен това Hit Groep твърди по същество, че в разглеждания случай прилагането на максималния размер от 10 % от оборота не е достатъчно, за да се осигури пропорционалност на размера на глобата, и че периодът на личната му отговорност трябвало да се вземе предвид след прилагането на максималния размер. В това отношение Hit Groep уточнява, че в решение от 3 март 2011 г., Siemens и VA Tech Transmission & Distribution/Комисия (T-122/07—T-124/07, Сб., EU:T:2011:70), се потвърждава, че изчисляването на размера на глобата не приключва с прилагането на максималния размер от 10 % и че на този етап Комисията също така е длъжна да прецени окончателния размер на налаганите глоби предвид принципа на пропорционалност.

207 Hit Groep твърди, че глобата, която му е наложена и която се отнася за продължило четири години нарушение, на практика е с 27 % по-голяма от глобата, наложена на Nedri, по отношение на което е прието, че е участвало в нарушението 18 години и 8 месеца.

208 Така според Hit Groep само по себе си прилагането максималния размер от 10 % не е достатъчно, за да се поправи или изключи извършената между него и Nedri дискриминация.

209 Тази корекция можело да се извърши от Комисията при преценката на способността за плащане на Hit Groep, но дори и извън тази хипотеза Комисията можела да отстрани проблема, като приложи принципа на пропорционалност и принципа на равно третиране.

210 Комисията оспорва тези доводи.

– Преценка на Общия съд

211 Първо, видно от член 1, точка 9, буква б) от обжалваното решение, Комисията основателно счита Hit Groep за отговорно за извършването на нарушението между 1 януари 1998 г. и 17 януари 2002 г. поради упражняваното от него решаващо влияние върху дъщерното му дружество. На двете дружества, съставляващи едно и също предприятие по смисъла на правото в областта на конкуренцията, впоследствие се налага глоба в размер на 5 056 500 EUR при условията на солидарна отговорност, като освен това на самото Hit Groep се налага и глоба в размер на 1 877 500 EUR.

212 Поради изложените в точки 146 и 187 по-горе съображения твърдението на Hit Groep, че нарушението е извършено единствено от Nedri и Hit Groep носи само солидарна отговорност, трябва да се отхвърли, тъй като се основава на неправилно тълкуване на обжалваното решение.

213 Второ, наистина съгласно съдебната практика, ако дружеството майка не е участвало фактически в картела и отговорността му се основава единствено на участието на дъщерното му дружество в този картел, то отговорността на дружеството майка се разглежда като изцяло производна, акцесорна и зависима от отговорността на неговото дъщерно дружество и поради това не може да бъде по-голяма от тази на дъщерното му дружество (решение Tomkins/Комисия, т. 203 по-горе, EU:T:2011:112, т. 38, потвърдено след обжалване с решение от 22 януари 2013 г., Комисия/Tomkins, C-286/11 P, Сб., EU:C:2013:29, т. 39).

214 Тази съдебна практика обаче не засяга възможността, когато към датата на приемане на решението, с което им се налага глоба, две различни юридически лица, например дружество майка и дъщерно дружество, вече не съставляват едно предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС, при изчисляването на размера на глобата предвид да се вземат характерни за всяко от тях елементи.

215 Така, когато към датата на приемане на решението, с което им се налага глоба за нарушаване на правилата за конкуренция, две различни юридически лица, например дружество майка и дъщерно дружество, вече не съставляват едно предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС, всяко от тях има право за него отделно да бъде приложен максималният размер от 10 % от оборота (решение от 26 ноември 2013 г., Kendrion/Комисия, C-50/12 P, Сб., EU:C:2013:771, т. 57).

216 Същото се отнася и за евентуалното ползване на възможността за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, което не може да се иска от дружество, което през част от периода на разглежданото нарушение е принадлежало към образуваната от едно предприятие стопанска единица, но вече не принадлежи към нея в момента, в който предприятието е сътрудничело с Комисията (вж. припомнената в точка 196 по-горе съдебна практика).

217 Трето, трябва да се констатира, че в разглеждания случай Комисията най-напред определя основния размер на глобата (раздел 19.1 от обжалваното решение). Когато го прави, тя приема, че следва да определи различен период на нарушението за Nedri (18 години и 8 месеца) и за Hit Groep (4 години) (съображение 956 от обжалваното решение).

218 Въз основа на това Комисията приема, че размерът на глобата, която трябва да се наложи на Nedri, е 113 000 000 EUR, а размерът на глобата, която трябва да се наложи на Hit Groep, е 29 000 000 EUR (съображение 963 от обжалваното решение в редакцията съобразно първото решение за изменение).

219 При отсъствие на отегчаващи или смекчаващи обстоятелства Комисията след това приема, че размерът на глобите, които трябва да се наложат, остава 113 000 000 EUR за Nedri и 29 000 000 за Hit Groep (съображение 1057 от обжалваното решение в редакцията съобразно първото решение за изменение).

220 След това Комисията правилно прилага максималния размер от 10 % от оборота на всяко от двете предприятия (съображение 1060 от обжалваното решение; вж. също припомнената в точка 215 по-горе съдебна практика).

221 Така тя приема, че размерът на глобата, която трябва да се наложи на Nedri, е 6 742 000 EUR (т.е. 10 % от оборота на Nedri за 2009 г.), а размерът на глобата, който трябва да се наложи на Hit Groep, е 6 934 000 EUR, т.е. 10 % от оборота на Hit Groep за 2003 г. (съображение 1071 от обжалваното решение в редакцията съобразно първото решение за изменение).

222 След това Комисията правилно намалява размера на глобата на Nedri с 25 % предвид оказаното от него сътрудничество, от което намаляване жалбоподателят не е можел да се ползва (съображение 1087 от обжалваното решение; вж. също припомнената в точка 196 по-горе съдебна практика).

223 Въз основа на това Комисията приема, че размерът на глобата, която трябва да се наложи на Nedri, е 5 056 000 EUR, а размерът на глобата, която трябва да се наложи на Hit Groep, е 6 934 000 EUR (съображение 1057 от обжалваното решение), като Hit Groep и Nedri са солидарно отговорни за заплащането на първата глоба в размер на 5 056 000 EUR (член 2 от обжалваното решение).

224 Hit Groep по същество счита, че размерът на наложената му глоба, който е по-голям от размера на наложената на Nedri глоба, не отразява правилно определената продължителност на нарушението, за която съответно всеки от тях носи отговорност, а именно 18 години и 8 месеца за Nedri и едва 4 години за Hit Groep.

225 Трябва обаче предвид да се вземе обстоятелството, че окончателният размер на наложените глоби на тези две дружества е резултат, от една страна, от ограничаването, извършено чрез прилагането на максималния размер от 10 % от техния оборот (решение Kendrion/Комисия, т. 215 по-горе, EU:C:2013:771, т. 57 и 58), и от друга страна, от намаляването на размера на глобата, предоставено на Nedri въз основа на разпоредбите относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер.

226 Всъщност преди този максимален размер да бъде приложен, глобата, която трябва да се наложи на всяко от тези две дружества, надлежно е отразявала съответната продължителност на периода, за който те носят отговорност, и — с основание — различни референтни години, що се отнася до оборота, който трябва да се използва за прилагането на максималния размер от 10 %.

227 Следователно принципът на равно третиране е бил спазен от Комисията, тъй като появилите се различия между съответните положения на двете дружества са били надлежно отчетени (в този смисъл вж. решение Dansk Rørindustri и др./Комисия, т. 176 по-горе, EU:C:2005:408, т. 321—323).

228 Що се отнася до нарушаването на принципа на пропорционалност, отделно от факта, че Комисията отчита съответната продължителност на периода на нарушението за всяко от дружествата, за да осигури пропорционалност на налаганата от нея санкция на тези дружества, следва да се приеме, че това нарушение не може да се докаже единствено с твърдението за наличие на разлика в окончателния размер на наложените на двете дружества глоби (в този смисъл вж. решение от 4 юли 2006 г., Hoek Loos/Комисия, T-304/02, Rec, EU:T:2006:184, т. 85 и 86).

229 Поради това третата и четвъртата част от четвъртото основание и съответно цялото основание трябва да се отхвърлят.

По петото основание, което е изтъкнато при условията на евентуалност и с което се твърди, че Комисията е допуснала нарушение на изискването за разумен срок

Доводи на страните

230 Hit Groep твърди, че съблюдаването на разумен срок в административните производства в областта на конкуренцията представлява основен принцип на правото.

231 То добавя, че превишаването на разумния срок може да доведе до отмяна на окончателното решение и че ако отмяната е изключена, размерът на глобата може да бъде намален по съображения за справедливост или за да се осигури справедлива компенсация.

232 Hit Groep припомня, че разумният характер на срока трябва да се прецени въз основа на обстоятелствата по случая, предвид по специално контекста, поведението на страните в хода на производството, сложността на разглеждания случай и интереса на засегнатите страните в него. Hit Groep припомня също, че срокът започва да тече от датата на първата действие по разследване на Комисията, което има сериозно отражение върху положението на съответните предприятия. Също така трябвало да се има предвид средният срок в сходни случаи.

233 Така в разглеждания случай изминали 94 месеца между проверките през септември 2002 г. и приемането на окончателното решение през юни 2010 г. Hit Groep счита, че този срок е в още по-голяма степен неразумен, тъй като преписката се основава на искания за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, които позволили на Комисията да докаже нарушението. Освен това забавянето на производството по никакъв начин не се дължало на поведението на Hit Groep. Комисията обаче не предоставила никакво намаляване на размера на глобата поради превишаването на разумния срок. Ето защо Hit Groep иска от Общия съд да му предостави такова намаляване в размер, който Общия съд счита за уместен.

234 Накрая, според Hit Groep, то не следва да доказва, че правото му на защита е било нарушено, тъй като това изискване се отнасяло само за отмяната на обжалваното решение, а Hit Groep искало единствено намаляване на размера на глобата поради допуснато нарушение на изискването за разумен срок.

235 Hit Groep също така счита, че не трябва да посочва особени обстоятелства, обосноваващи намаляването на размера на глобата — евентуално свеждането ѝ до нула — тъй като превишаването на разумния срок само по себе си представлява нарушение на член 6, параграф 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., и на член 41, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Не ставало въпрос за допълнително намаляване спрямо вече предоставеното от Комисията. Ето защо именно Комисията трябвало да докаже, че са налице особени обстоятелства, с които в разглеждания случай може да се обоснове превишаването на разумния срок.

236 Накрая, Hit Groep отбелязва, че подобна продължителност на административното производство по предходни случаи е довела до намаляване на размера на глобата от страна на Комисията по нейна собствена инициатива.

237 Комисията оспорва тези доводи.

Преценка на Общия съд

– Припомняне на принципи

238 Първо, спазването на разумен срок при провеждане на административните производства в областта на политиката за защита на конкуренцията представлява общ принцип на правото на Съюза, спазването на който се осигурява от юрисдикциите на Съюза (вж. решение от 19 декември 2012 г., Heineken Nederland и Heineken/Комисия, C-452/11 P, EU:C:2012:829, т. 97 и цитираната съдебна практика).

239 Принципът на разумен срок на административното производство е потвърден с член 41, параграф 2 от Хартата на основните права, съгласно който „всеки има право засягащите го въпроси да бъдат разглеждани от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза безпристрастно, справедливо и в разумен срок“ (решение от 5 юни 2012 г., Imperial Chemical Industries/Комисия, T-214/06, Сб., EU:T:2012:275, т. 284).

240 Второ, разумният характер на продължителността на производството трябва да се преценява в зависимост от конкретните обстоятелства във всеки случай, и по-специално от контекста на същия, от поведението на страните в хода на производството, от значението на случая за различните заинтересовани предприятия и от степента му на сложност (в този смисъл вж. решение Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, т. 131 по-горе, EU:T:1999:80, т. 126), а при необходимост и от информацията или обосновката, която Комисията може да представи във връзка с извършените в хода на административното производство действия по разследване.

241 Трето, Съдът приема, че в административното производство могат да се разглеждат две последователни фази, всяка от които следва своя собствена вътрешна логика. Първата фаза, която продължава до изложението на възраженията, започва от момента, в който Комисията, упражнявайки поверените ѝ от законодателя на Съюза правомощия, предприеме действия, включващи твърдение за извършване на нарушение, и трябва да позволи на Комисията да формира становище относно по-нататъшния ход на производството. От своя страна, втората фаза обхваща периода от изложението на възраженията до приемането на крайното решение. Тя трябва да позволи на Комисията да се произнесе окончателно по твърдяното нарушение (решение от 21 септември 2006 г., Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия, C-105/04 P, Rec, EU:C:2006:592, т. 38).

242 Четвърто, съгласно съдебната практика нарушаването на принципа на разумния срок може да има два вида последици.

243 От една страна, когато нарушението на изискването за разумен срок се е отразило на резултата от производството, нарушението може да доведе до отмяна на обжалваното решение (в този смисъл вж. решение от 21 септември 2006 г., Technische Unie/Комисия, C-113/04 P, Rec, EU:C:2006:593, т. 48 и цитираната съдебна практика).

244 Трябва да се направи уточнението, че при прилагането на правилата в областта на конкуренция, превишаването на разумния срок може да бъде основание за отмяна само на решения, с които се установяват нарушения, и ако е било доказано, че нарушаването на този принцип е довело до накърняване на правото на защита на засегнатите предприятия. Извън тази конкретна хипотеза неизпълнението на задължението за произнасяне в разумен срок няма последици по отношение на законосъобразността на административното производство по реда на Регламент № 1/2003 (вж. решение от 16 декември 2003 г., Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия, T-5/00 и T-6/00, Rec, EU:T:2003:342, т. 74 и цитираната съдебна

практика, потвърдено по този въпрос след обжалване с решение Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия, т. 241 по-горе, EU:C:2006:592, т. 42 и 43).

245 Същевременно, тъй като спазването на правото на защита като принцип, чийто фундаментален характер е подчертаван многократно в практиката на Съда (решение от 9 ноември 1983, Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/Комисия, 322/81, Rec, EU:C:1983:313, т. 7), има съществено значение в производствата като това в конкретния случай, е важно да се избегне непоправимото застрашаване на това право поради прекомерната продължителност на фазата на разследване и възможността тази продължителност да попречи на представянето на доказателства с цел да се обори твърдението за наличие на поведение, което може да ангажира отговорността на засегнатите предприятия. Поради това разглеждането на евентуалното възпрепятстване на упражняването на правото на защита не трябва да се ограничава до самата фаза, в която това право има пълно действие, а именно втората фаза на административното производство. Преценката относно причината за евентуалното отслабване на ефикасността на правото на защита трябва да обхване цялото това производство, като се има предвид общата му продължителност (решение Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия, т. 241 по-горе, EU:C:2006:592, т. 50).

246 От друга страна, когато нарушение на изискването за разумен срок няма отражение върху резултата от производството, наличието на такова нарушение може да накара Общия съд, при упражняване на правомощието му за пълен съдебен контрол, да поправи адекватно произтичащо от превишаването на разумния срок на административното производство нарушение, като при необходимост намали размера на наложената глоба (в този смисъл вж. решение Technische Unie/Комисия, т. 243 по-горе, EU:C:2006:593, т. 202—204 и решение от 16 юни 2011 г., Heineken Nederland и Heineken/Комисия, T-240/07, Сб., EU:T:2011:284, т. 429 и 434, потвърдено след обжалване с решение Heineken Nederland и Heineken/Комисия, т. 238 по-горе, EU:C:2012:829, т. 100).

– Преценка в разглеждания случай

247 От гореизложеното следва, че за да може продължително административно производство да доведе до отмяна на обжалваното решение или до намаляване на размера на глобата, продължителността на това производство трябва да бъде квалифицирана като прекомерна.

248 В разглеждания случай административното производство е проведено в четири последователни фази.

249 Първата фаза започва на 9 януари 2002 г., когато Bundeskartellamt предава на Комисията документите, посочени в точка 26 по-горе, и приключва на 30 септември 2008 г. с приемането на изложението на възраженията.

250 Тогава започва втората фаза (вж. точки 37—42 по-горе), която приключва с приемането на първоначалното решение на 30 юни 2010 г.

251 След подаването на първата поредица от жалби (припомнени в точка 10 по-горе) на 30 септември 2010 г. Комисията приема първо решение за изменение (вж. точка 4 по-горе) с цел да поправи различни грешки, констатирани от нея в първоначалното решение, и с това третата фаза на административното производство приключва.

252 Накрая, на 4 април 2011 г. Комисията приема второто решение за изменение, с което предоставя намаляване на размера на наложената глоба, от една страна, на ArcelorMittal, ArcelorMittal Verderio, ArcelorMittal Fontaine и ArcelorMittal Wire France, и от друга страна, на SLM и Ori Martin, с което приключва четвъртата фаза на административното производство (вж. точка 6 по-горе).

253 Най-напред следва да се отбележи, че изтъкнатото от жалбоподателя основание се отнася само за първите две фази на административното производство.

254 На 17 декември 2013 г., в рамките на предвидените в член 64 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. процесуално-организационни действия, Общият съд отправя писмен въпрос до Комисията с цел да получи подробно описание на предприетите от нея действия в периода след проверките, извършени на 19 и 20 септември 2002 г., до приемането на първоначалното решение.

255 Комисията изпълнява това искане с акт, постъпил в секретариата на Общия съд на 6 февруари 2014 г.

256 На 7 февруари 2014 г. секретариатът на Общия съд предоставя на жалбоподателя екземпляр от отговора на Комисията.

257 В отговора си Комисията подробно и убедително описва извършените от нея действия в хода на цялото административно производство и причините, поради които производството е продължило от 2002 г. до 2010 г.

258 Продължителността на административното производство в разглеждания случай се обяснява с редица фактори.

259 В това отношение трябва да се държи сметка за продължителността на картела (над 18 години), за изключително широкия му географски обхват (картелът обхващал повечето от държавите членки), за организацията на картела в географски мащаб и във времето (различните клубове, описани в точки 46—58), за броя на проведените срещи в рамките на различните клубове (над 500), за броя на засегнатите предприятия (17), за броя на исканията за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер (вж. точка 27 и точка 32 и сл. по-горе) и за изключително големия обем предоставени или получени в хода на проверките документи, които са били изготвени на различни езици и които е трябвало да бъдат анализирани от Комисията, за различните допълнителни искания за предоставяне на информация, изпратени от Комисията до различните засегнати дружества в хода на разкриването на картела (вж. точка 29 и сл. и точка 42 и сл. по-горе), за броя на адресатите на изложението на възраженията (над 40), за броя на езиците на производството (8), както и за различни искания във връзка със способността за плащане (14).

260 Въз основа на предоставените от Комисията данни, свидетелстващи за изключителната сложност на случая, Общият съд счита, че въпреки особената продължителност на първите две фази на производството то не може да се квалифицира като прекомерно. Следователно Комисията не е нарушила изискването за разумен срок, поради което петото основание трябва да се отхвърли.

По шестото основание, което Hit Groep изтъква в писмената си реплика и с което се твърди, че Комисията използва неправилен период за изчисляването на размера на глобата

Доводи на страните

261 Hit Groep твърди, че за пръв път в точки 23—25 от писмената защита Комисията описва пълно и подробно как е изчислила размера на наложената му глоба.

262 Според него този начин на изчисляване не е виден нито от изложението на възраженията, нито от обжалваното решение.

263 Hit Groep посочва, че основната сума, която Комисията използва, за да изчисли размера на наложената му глоба, е 30 584 561 EUR. Освен това от бележка под линия към точка 25 от писмената защита следвало, че тази сума представлява стойността на продадените стоки в периода от 9 януари 1996 г. до 19 септември 2002 г.

264 В посочената бележка под линия се уточнява:

„Става въпрос за стойността на продадените стоки в периода от 9.1.1996 г. до 19.9.2002 г. Комисията определи стойността на продажбите за всеки от петте периода на картела (от 1.1.1984 г. до 31.12.1985 г.; от 1.1.1986 г. до 14.12.1992 г.; от 15.12.1992 г. до 31.12.1993 г.; от 1.1.1994 г. до 8.1.1996 г.; от 9.1.1996 г. до 19.9.2002 г.) и след това я умножи с коефициента, съответстващ на продължителността. За повече яснота в решението за изменение тези стойности на продажбите се възпроизвеждат в таблица, включена в съображение 935 от решението“.

265 Hit Groep добавя, че с първото решение за изменение в съображение 935 от обжалваното решение се добавя таблица, в която обаче наименованието му не присъства.

266 То твърди, че тези уточнения съответно се появяват за пръв път едва в писмената защита.

267 Впрочем Hit Groep припомня, че носи солидарна отговорност за извършеното от Nedri нарушение в периода от 1 януари 1998 г. до 17 януари 2002 г., въпреки че, за да определи стойността на продажбите на Nedri, Комисията използва периода от 9 януари 1996 г. до 19 септември 2002 г.

268 Следователно според Hit Groep на него му е била наложена глоба въз основа на значително по-дълъг период спрямо периода, за който трябва да носи отговорност.

269 Всъщност Hit Groep счита, че броят на годините, за които предприятието носи отговорност, трябва да се вземат предвид при изчисляването на размера на глобата.

270 Накрая Hit Groep добавя, че от съображение 5 от второто решение за изменение е видно, че Комисията счита дружествата майки солидарно отговорни „само за частта от глобата, съответстваща на периода, през който дружеството майка е формирало едно-единствено предприятие със съответните дъщерни дружества“, като същевременно наложената му глоба е по-голяма от глобата, наложена на Nedri.

271 Комисията оспорва тези доводи.

Преценка на Общия съд

272 С писма от 6 май и 26 юли 2011 г. Hit Groep иска от Общия съд да допусне допълване на основанията му, след като е узнало — както твърди — данни във връзки с начина на изчисляване на размера на глобата, съдържащи се за пръв път в писмената защита на Комисията.

273 Писмото от 6 май 2011 г. е изпратено в срока, който е осигурен на Hit Groep за представяне на писмена реплика и който изтича на 17 май 2011 г.

274 От своя страна Комисията по същество твърди, че въпросните данни вече са били предоставени както в първоначалното решение (съображение 927 и сл.), така и в първото решение за изменение (съображения 930 и 932 и приложената таблица), и че основанието е ново и съответно недопустимо.

275 От една страна, трябва де се отбележи, че съображения 930, 932 и 933 от обжалваното решение гласят следното:

„930 В съответствие с изложените становища относно продължителността на участието в нарушението (вж. глави VI и VII), последната пълна финансова година на участие в нарушението е 2000 г. за DWK и 2001 г. за всички останали предприятия, адресати на настоящото решение.

[…]

932 Засегнатата географска зона се променя с течение на времето. От 1984 г. до 1995 г. (период на клуб Цюрих), тя обхваща Германия, Франция, Италия, Нидерландия, Белгия, Люксембург, Испания и Австрия. Считано от 1992 г. (въз основа на споразуменията в клуб Испания), тя обхваща и Португалия. От 1996 г. до 2002 г. (период на криза в клуб Цюрих, в момента, когато споразумението на клуб Европа за квотите е било подготвено, период на клуб Европа и период на експанзия) географската зона е обхващала същите страни като по времето на клуб Цюрих, включително Португалия, както и Дания, Швеция, Финландия и Норвегия (вж. раздели 9.1.1—9.1.5). Това е взето предвид при изчисляването на стойността на продажбите, като реализираните продажби в Португалия преди 15 декември 1992 г. и продажбите в Дания, Швеция, Финландия и Норвегия преди 9 януари 1996 г. са изключени.

933 Комисията освен това констатира, че стойността на продажбите в Испания, Австрия, Финландия, Швеция и Норвегия не може да се вземе предвид за цялата продължителност на нарушението, тъй като Испания се присъединява към ЕО едва на 1 януари 1986 г., а Споразумението за ЕИП влиза в сила едва на 1 януари 1994 г. Продажбите в тази страни, съответно преди 1 януари 1986 г. и 1 януари 1994 г., са изключени при изчисляването на стойността на продажбите. Това въпрос се разглежда в раздел 19.1.6“.

276 Освен това в първото решение за изменение Комисията отбелязва следното:

„5) За да стане ясен начинът на изчисляване на стойността на продажбите, на който се основава решението за посочените в раздел 19.1.2 различни периоди, следната информация е трябвало да се включи в края на съображение 935:

[…]

— 9. Nedri (отговор, носещ дата 30 юни 2009 г.):

— 01.01.1984 г. — 31.12.1985 г.: 30 157 611 EUR

— 01.01.1986 г. — 14.12.1992 г.: 30 389 997 EUR

— 15.12.1992 г. — 31.12.1993 г.: 30 389 997 EUR

— 01.01.1994 г. — 08.01.1996 г.: 30 389 997 EUR

— 09.01.1996 г. — 19.09.2002 г.: 30 584 561 EUR“.

277 Освен това от член 3, точка 22 от първото решение за изменение е видно, че то е било адресирано до Hit Groep.

278 Ето защо Комисията основателно твърди, че Hit Groep не е узнало въпросните данни за пръв път от писмената защита.

279 Настина Hit Groep е могло да поиска да измени исканията си след първото решение за изменение, но в двумесечния срок за обжалване.

280 Всъщност, за да бъде допустима дадена молба за изменение на исканията, тя трябва да бъде подадена в предвидения в член 263, шеста алинея ДФЕС срок за обжалване (решения от 16 декември 2011 г., Enviro Tech Europe и Enviro Tech International/Комисия, T-291/04, Сб., EU:T:2011:760, т. 96 и от 6 септември 2013 г., Bank Melli Iran/Съвет, T-35/10 и T-7/11, Сб., EU:T:2013:397, т. 55).

281 В разглеждания случай обаче, когато жалбоподателя прави искането си с писмото от 6 май 2011 г., срокът за обжалване на първото решение за изменение отдавна е бил изтекъл.

282 Следователно основанието е недопустимо.

283 При всички положения то е и необосновано, тъй като Комисията не е допуснала грешка, приемайки за целите на изчисляването на размера на наложената на Hit Groep глоба, че стойността на продажбите е 30 584 561 EUR, и умножавайки след това тази сума с коефициент 4, за да отчете продължителността на нарушението, за което търси отговорност от Hit Groep. Всъщност, противно на твърденията на жалбоподателя, той не е бил санкциониран за период, който е по-дълъг от периода, за който е счетен за отговорен (вж. точки 217 и 226 по-горе).

284 Поради това основанието трябва да бъде отхвърлено.

По седмото основание, с което се твърди, че Общият съд е нарушил изискването за разумен срок

285 В съдебното заседание жалбоподателят по същество твърди, че Общият съд е нарушил изискването за разумен срок за разглеждане на жалбата му и че това трябва да намери отражение върху размера на дължимата от него глоба.

286 Трябва да се констатира, че такова оплакване е недопустимо, когато е направено в същото производство по обжалване като това, във връзка с което се твърди, че е допуснато нарушение на принципа на разумния срок.

287 Всъщност, ако разглеждащият жалбата съдебен състав обсъди оплакването, той трябва да се произнесе по правилността или правомерността на собствените си действия или бездействия, а това може да породи у жалбоподателя оправдани съмнения в обективната безпристрастност на състава (вж. решение от 16 септември 2013 г., CEPSA/Комисия, T-497/07, EU:T:2013:438, обжалвано, т. 268 и цитираната съдебна практика).

288 Поради това, когато юрисдикция на Съюза наруши задължението си по член 47, втора алинея от Хартата на основните права, а именно да решава отнесените до нея дела в разумен срок, санкцията за това нарушение трябва да се търси чрез иск за обезщетение пред Общия съд (решения Kendrion/Комисия, т. 215 по-горе, EU:C:2013:771, т. 94 и от 26 ноември 2013 г., Groupe Gascogne/Комисия, C-58/12 P, Сб., EU:C:2013:770, т. 83).

289 От всичко изложено дотук следва, че седмото основание трябва да се отхвърли.

290 От всички изложени по-горе съображения следва, че нито едно от изтъкнатите от жалбоподателя правни основания не може да бъде уважено. Поради това жалбата за отмяна трябва да бъде отхвърлена изцяло, без при обстоятелствата в конкретния случай да е необходимо в рамките на пълния съдебен контрол да се изменя наложената на жалбоподателя глоба.

По съдебните разноски

291 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като жалбоподателят е загубил делото, той трябва да бъде осъден да заплати съдебните разноски в съответствие с искането на Комисията.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (шести състав)

реши:

1) Отхвърля жалбата.

2) HIT Groep BV понася, наред с направените от него съдебни разноски, и тези на Европейската комисия.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 15 юли 2015 година.

Подписи